

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

7 februari 2007

MOTIE

– van de heren Joris Van Hauthem en Luk Van Nieuwenhuysen –

betreffende een belangenconflict

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De Orde van geneesheren en de Orde van apothekers werden respectievelijk in 1938 en 1949 opgericht. In 1967 werden zij hervormd. Sindsdien zijn er aan hun structuur en werking geen grondige wijzigingen meer aangebracht.

In de Senaat werd onlangs een wetsvoorstel ingediend en goedgekeurd dat ertoe strekt vrij grondige wijzigingen in deze aangelegenheid aan te brengen. Naast de oprichting van een overkoepelende Hoge Raad voor de Deontologie van de Gezondheidszorgberoepen worden er een aantal algemene beginselen geformuleerd voor de oprichting en de werking van de orden van de gezondheidszorgberoepen. Het initiatief schept dus niet alleen een nieuw kader voor de beide voornoemde, reeds bestaande orden, maar heeft eveneens betrekking op eventueel nog op te richten bijkomende orden voor andere gezondheidszorgberoepen en op de creatie van een overkoepelend orgaan.

Los van het feit dat dit wetsvoorstel de bestaande en eventueel nog op te richten orden op een unionistisch federalistische leest schoeit, moet de bijzondere aandacht erop worden gevestigd dat het een faciliteitenregeling invoert voor Franstalige artsen die woonachtig zijn in de zes randgemeenten rond Brussel en in de Vlaams-Brabantse taalgrensgemeente Bever.

Het wetsvoorstel voorziet in artikel 8 dat elk van de orden beschikt over enerzijds een nationale raad en anderzijds over provinciale of territoriale raden.

Artikel 9 bepaalt in het eerste lid dat alle houders van het wettelijk of van het gelijkgesteld buitenlands wettelijk erkend diploma van de bedoelde categorie die in België woonachtig zijn, (automatisch) worden ingeschreven op de lijst van de provincie of de territoriale omschrijving waar zij hun voornaamste beroepsactiviteit uitoefenen.

Het tweede lid van datzelfde artikel stelt echter, in afwijking hiervan, dat de beoefenaars die hun voornaamste beroepsactiviteit hebben in het arrondissement Brussel-Hoofdstad vrijelijk kunnen kiezen tussen een inschrijving op de lijst van hetzij de provincie Vlaams-Brabant, hetzij de provincie Waals-Brabant, “onverminderd andersluidende bepalingen in een wettelijke regeling die de orde van een spe-

cifieke categorie uit de gezondheidszorgberoepen betreft”.

In de toelichting bij dit artikel wordt gepreciseerd dat deze laatste bepaling betrekking zou hebben op de zes randgemeenten rond Brussel alsook op de taalgrensgemeente Bever en in het wetsvoorstel wordt opgenomen om een reeds jaren bestaande praktijk binnen de Orde van geneesheren te kunnen voortzetten. Om deze praktijk te verrechtvaardigen wordt verwezen naar een arrest van de Raad van State van 17 oktober 1972, waardoor een deel van het koninklijk besluit nr. 79 van 10 november 1967 betreffende de Orde der geneesheren werd vernietigd, met als gevolg dat de dienovereenkomstige voorgaande bepaling uit de wet van 25 juli 1938 tot oprichting van een Orde der geneesheren (met name artikel 3, vierde lid) kracht van wet bleef behouden.

Artikel 5 van het koninklijk besluit nr. 79 van 10 november 1967 betreffende de Orde der geneesheren bepaalt in het eerste lid dat de artsen uit de (toenmalige) provincie Brabant die woonachtig zijn in een gemeente waarvan de bestuurstaal het Nederlands is zich inschrijven in de provinciale raad met het Nederlands als voertaal en diegenen waarvan de bestuurstaal het Frans is zich inschrijven in de Franstalige provinciale raad. Het tweede lid van dat artikel wijkt hiervan af door te stellen dat alleen de geneesheren die in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad woonachtig zijn, kunnen kiezen om tot de Nederlandstalige of de Franstalige provinciale raad te behoren.

Het is dit tweede lid van dit artikel dat voor de Raad van State werd aangevochten. Het enige argument dat daartoe werd aangehaald, was dat het niet aan de Koning toekomt om een taalregeling in te voeren bij koninklijk besluit. Hiermee wordt immers artikel 30 van de Grondwet geschonden dat stelt dat het gebruik der talen enkel bij wet kan worden geregeld.

De Raad van State trad deze visie bij. Het gevolg hiervan was de vernietiging door de Raad van State van artikel 5, tweede lid, van het KB nr. 79 van 10 november 1967. Dientengevolge werd eveneens de opheffing van artikel 3, vierde lid, van de wet van 25 juli 1938 tot oprichting van een Orde der geneesheren, met name dus de bepaling die door artikel 5, tweede lid, diende te worden vervangen, ongedaan gemaakt. Daardoor bleef de oude bepaling (artikel 3, vierde lid) uit de wet van 25 juli 1938 tot op heden van kracht.

Artikel 3, vierde lid, van de wet van 25 juli 1938 stelt dat er in de provincie Brabant twee raden der Orde der geneesheren worden opgericht: een Nederlandstalige die rechtsmacht heeft over de gemeenten die het Nederlands als bestuurstaal hebben en een Franstalige voor de gemeenten die het Frans als bestuurstaal hebben. Geneesheren die woonachtig zijn in “administratief tweetalige gemeenten van Brabant” krijgen de keuze om bij een van beide raden aan te sluiten.

Deze laatste bepaling kaderde echter in de toenmalige wet van 28 juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken, meer bepaald op artikel 6, §4, van deze wet, waar gemeenten een tweetalig statuut kregen van zodra 30 percent van de inwoners, op basis van de tienjaarlijkse volkstellingen, hadden verklaard dat zij “meestal de taal der andere taalgroep” spraken.

Het is bekend dat deze regeling, waarbij het taalstatuut van gemeenten ingevolge de resultaten van een talentelling van de ene dag op de andere kon veranderen, via een grondige hervorming van de taalwetgeving in bestuurszaken in de jaren 1962/1963 volledig werd vervangen door onder meer een definitieve vastlegging van de taalgrens en het in het leven roepen van een aantal rand- en taalgrensgemeenten.

Bovendien is de voorstelling van zaken zoals vervat in de taalwet in bestuurszaken van 28 juni 1932 inmiddels volkomen in strijd met de grondwettelijke indeling van dit land in taalgebieden, maar ook in gemeenschappen en gewesten.

De Raad van State heeft sinds 1972 in verschillende arresten eveneens duidelijk gemaakt dat ook de in het Nederlandse taalgebied gelegen rand- en faciliteiten-gemeenten integraal tot het Nederlandse taalgebied behoren.

In haar advies nr. 39.816/3, dat werd uitgevaardigd bij het wetsvoorstel tot oprichting van een Orde van artsen van de hand van dezelfde senatoren van het hier gewraakte wetsvoorstel/-ontwerp, heeft de afdeling wetgeving van de Raad van State dan ook geadviseerd dat het aanbeveling verdient om ook artikel 3, vierde lid, van de wet van 25 juli 1938 op te heffen.

Desalniettemin heeft de Orde van geneesheren, en dit tot op de dag van vandaag, uit dit arrest van de Raad van State van 1972 afgeleid dat de zes randgemeenten en de taalgrensgemeente Bever als administratief tweetalige gemeenten moeten worden beschouwd,

waarbij Franstalige artsen uit deze gemeenten zich kunnen inschrijven op de lijst van de provincie Waals-Brabant.

Ondanks al de voorgaande overwegingen hebben de opstellers van het in deze motie van belangenconflict gewraakte wetsvoorstel/-ontwerp gemeend artikel 3, vierde lid, van de wet van 25 juli 1938 verder bestaansrecht te moeten geven, alsook de omstreden interpretatie die hieraan door de Orde van geneesheren wordt gegeven. Hierdoor wordt een bestaande vorm van faciliteiten die momenteel gangbaar is bij de Orde van geneesheren, maar waarvan de wettelijke basis op zijn minst als twijfelachtig mag worden beschouwd, verder bestaansrecht gegeven en wordt de territoriale integriteit van het Vlaamse grondgebied andermaal op een onaanvaardbare wijze aangetast. Een van de gevolgen hiervan is ook dat sommige artsen die woonachtig en werkzaam zijn in Vlaanderen aan een aantal bepalingen inzake volksgezondheid die tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap behoren dreigen onttrokken te worden.

Joris VAN HAUTHEM

Luk VAN NIEUWENHUYSEN

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het wetsvoorstel tot oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de Gezondheidsberoepen en tot vaststelling van de algemene beginselen voor de oprichting en de werking van de Orden van de gezondheidsberoepen, dat nu door goedkeuring in de Senaat als wetsontwerp naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers is overgezonden (*Parl. St.* Senaat 2005-06, nrs. 3-1519/1-15 en *Parl. St.* Kamer 2005-06, nr. 51-2877/001);
 - overwegende dat het gewraakte wetsontwerp, meer bepaald in artikel 9, voorziet dat de wettelijke regeling die voorzien is in artikel 3, vierde lid, van de wet van 25 juli 1938 tot oprichting van een Orde der geneesheren kan blijven bestaan, waardoor artsen die woonachtig zijn in één van de zes Vlaamse faciliteitengemeenten rond Brussel of in de Vlaamse taalgrensgemeente Bever zich kunnen laten inschrijven op de lijst van de provincie Waals-Brabant;
 - overwegende dat hiermee een in de praktijk bestaande vorm van faciliteiten zou worden voortgezet;
 - gelet op artikel 4 van de Grondwet betreffende de indeling in taalgebieden;
 - overwegende dat het gewraakte wetsontwerp de territoriale integriteit van Vlaanderen verder aantast;
 - gelet op artikel 32, §1bis, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
 - gelet op artikel 92 van het Reglement van het Vlaams Parlement;
 - verklaart ernstig in zijn belangen te zijn geschaad door het wetsontwerp tot oprichting van een Hoge Raad voor Deontologie van de Gezondheidsberoepen en tot vaststelling van de algemene beginselen voor de oprichting en de werking van de Orden van de gezondheidsberoepen zoals dit momenteel in de Kamer van Volksvertegenwoordigers in behandeling werd genomen (*Parl. St.* Kamer 2005-06, nr. 51-2877/001);
- vraagt derhalve de schorsing van de behandeling van voornoemd wetsontwerp in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, met het oog op overleg.

Joris VAN HAUTHEM

Luk VAN NIEUWENHUYSEN
